

De hartslag van Moskou – Jiří Weil

Discussievragen

- 1) *De hartslag van Moskou* opent met de treinreis van Ri naar Moskou. Ze maakt zich vooral zorgen, zo lijkt het, om het noodzakelijkerwijs achterlaten van haar luxe spulletjes – zoals haar goede koffie, die ze ‘in Azië’ vast niet hebben. Ze voorziet een doemscenario, maar we weten ook dat ze voor wel hetere vuren heeft gestaan. Is Ri eerder realistisch of naïef? Doet ze er goed aan om haar man Robert te volgen naar Moskou?
- 2) De drie delen heten respectievelijk ‘Ri’, ‘Jan Fischer’ en ‘Rudolf Herzog’, naar de personages die er een grote rol in spelen. Maar, zoals ook recensent Guus Bauer opmerkte, zijn die afbakeningen niet zo strikt: alle personages komen in alle delen voor. Wat zouden nog meer passende titels voor de drie delen kunnen zijn?
- 3) Terwijl Ri zich meer en meer aanpast aan de hartslag van de Russische stad, wordt het alter ego van de auteur, Jan Fischer, steeds meer vertwijfeld. In welke aspecten van hun beider dagelijks leven zien we deze tegengestelde bewegingen tot uiting komen?
- 4) De *Frankfurter Allgemeine Zeitung* schreef over Weil: ‘De permanente dreiging slachtoffer te worden van een systeem of een ideologie, dat is hét grote onderwerp van de auteur.’ Wat zou u nog meer als zijn grote thema’s noemen, op basis van *De hartslag van Moskou*?

- 5) In de kogellagerfabriek waar Ri komt te werken, en in de hele fabrieksindustrie in en rond de stad, is een voortdurende – veelal onderhuidse – strijd gaande: wie krijgt het gewilde predicaat ‘stootarbeider’? Zij die zichzelf wegcijferen en het werk vooropstellen, zo lijkt het, komen daar het meest voor in aanmerking. Voldoen Robert en Ri aan die eisen? Is er misschien een andere motivatie geweest om de Westerse Ri als voorbeeld te stellen?
- 6) Hoe zou u de relatie tussen Ri en Jan Fischer benoemen? En hoe past Robert, de man van Ri, in haar leven?
- 7) Jan Fischer heeft een kans om zijn naam te zuiveren, wanneer hij beticht wordt van betrokkenheid bij een misdad. Het zuiveren van zijn naam zou voor hem het verschil betekenen tussen vrijheid en ballingschap, tussen een reputatie als verrader of als held. Had hij, binnen de mogelijkheden die hij had in de aanloop naar het proces, andere opties, en denkt u dat die beter waren geweest?
- 8) *De hartslag van Moskou* geeft een unieke kijk in een andere wereld en een andere tijd. De tijden veranderen, maar de geschiedenis herhaalt zich ook. Welke aspecten uit de communistische USSR spelen ook vandaag de dag nog, in het huidige Rusland?
- 9) Jiří Weil werkte zelf als vertaler in Rusland, tot hij werd verbannen naar Centraal-Azië. Er passeren vele opvattingen over de USSR en het communistische regime de revue in *De hartslag van Moskou*. Hoe zal de auteur zelf denken over het leven daar anno 1934?
- 10) Met welke van de hoofdpersonages heeft u het meeste sympathie? En zijn er ook bij, waarin u zich minder kunt verplaatsen? Heeft u begrip voor de houding van Ri, of denkt u dat ze later nog tot inkeer zal komen?

© Uitgeverij Cossee